

Rada Českého rozhlasu
Český rozhlas
Vinohradská 12
120 99 Praha 2

2. 6. 2015

**Věc: Stížnost na publicistický pořad „Norské fondy a norské trendy v praxi“
autor pan Pavel Halla**

Stížnost je podávána v souvislosti s referováním Českého rozhlasu o kauze dvou malých dětí paní Soni Sz wajnochové z Klatovska viz <http://www.rozhlas.cz/plzen/publicistika/zprava/norske-fondy-a-norske-trendy-v-praxi--1494145>

Po vyslechnutí výše uvedeného pořadu (Náš příběh) a přečtení jeho písemné podoby jsem toho názoru, že Český rozhlas Plzeň nedostal zákonu č. 484/1991 Sb. , o Českém rozhlasu, v platném znění, tím, že neposkytoval objektivní, ověřené a ve svém celku vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů a výše uvedeným pořadem nepřispěl k právnímu vědomí obyvatel České republiky, což patří k jeho hlavním úkolům.

Český rozhlas Plzeň nedodržel ani svůj vlastní Kodex Českého rozhlasu a tím se velmi odchýlil od veřejnoprávních standardů, které jsou pro jeho činnost zákonem a kodexem stanoveny. Český rozhlas si podle svého kodexu musí zakládat na otevřenosti, nestrannosti a nezávislosti, musí oddělovat veřejný zájem od zájmů individuálního nebo skupinového, jednat nezávisle, nestranně a neutrálně. Jeho publicistické pořady musí zjišťovat pravé příčiny jevů a popsat rozsah následků. Publicistické pořady musí též dát aktérům událostí příležitost k vyjádření argumentů, jimiž zdůvodňují své postoje, musí klást důraz na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečností a údajů. Český rozhlas je povinen zprostředkovat věcně správný obraz skutečnosti a v případech, kdy to není beze zbytku uskutečnitelné pro nemožnost opatřit si všechny informace, musí postupovat tak, aby se pravdě maximálně přiblížil. Zamlčení důležité informace nebo potlačení jejího podstatného aspektu je vždy hrubým pochybením. Český rozhlas má informace prezentovat čestně a musí se zdržet klamavé manipulace s fakty.

V souvislosti s výše uvedeným publicistickým pořadem pana Pavla Halla, který jistě odsouhlasil i šéfredaktor příslušné stanice, požaduji prošetření zda tento pořad dle mínění Rady Českého rozhlasu splňuje zákonné a kodexové požadavky stanovené pro povinně placené veřejnoprávní informační médium.

V souvislosti s výše uvedeným se táži a současně žádám o zodpovězení následujícího:

Jakou souvislost, či jaké společné znaky má příběh maminky paní Michalákové v Norsku a příběh paní Sz wajnochové z Klatovska, když je pan Halla hodnotí jako „nápadně připomínající norskou causu? Dle mého názoru mají společné snad pouze sebestředné matky, ale připouštím, že mi může něco vlivem nedostatku informací unikat.

Jakou souvislost objektivně vidí Český rozhlas v této cause s Norskými fondy? Nebo je jen veřejnoprávním médiem přenášejícím subjektivní konspirační názory vydávané za publicistiku?

Je žádoucí ve veřejnoprávním médiu při publicistické práci používat správné výrazy pro popis faktického stavu? Jestliže ano, proč se svěřeni do péče jednoho z rodičů (v tomto případě otce) nazývá „odebrání dětí bez policie nebo soudem prokázané viny“? Bylo by asi překvapením a velkým nasazením úsilí si zjistit statistiku kolik rozvedených manželství v ČR má takto „odebrané děti“, možná bychom i trumfli Norsko.

Zajistil si pan Halla pro svůj objektivní publicistický pořad názor druhého z rodičů (mimoходом též zákonného zástupce dětí)? Pakliže ano, je tento názor shodný s názorem bojující matky? Má též obrovský pocit krivdy ze špatného postupu státu?

Jak, a na základě čeho se dospělo k názoru prezentovaným Českým rozhlasem, že úřady nic neproověřily a preventivně rozhodly? Jaká fakta podporují toto tvrzení a jak byla v souladu s kodexem zjištěna a ověřena?

V právním státě, demokratické společnosti platí zákon. Zde konkrétně zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění, který ve svém § 57 ukládá zaměstnancům OSPOD zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při provádění sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s tím seznámili, což je asi logické a správné a musí to veřejnoprávní rozhlas respektovat, proč tuto skutečnost nerespektuje pan redaktor a informaci o tomto právním stavu podává tendenčně?

Je možné za předpokladu výše uvedeného právního stavu, kdy se státní orgán nesmí ke konkrétní věci vyjadřovat, vůbec udělat objektivní, vyvážený publicistický pořad o subjektivně vnímaném příkoří ze strany státu?

Zajímal se pan redaktor proč předběžné opatření v tomto případě trvá šest měsíců, když jasně současně konstatuje, že je to špatně i dle konkrétního nálezu Ústavního soudu a předběžné opatření nesmí být prodlužováno? Nebo se spolehnul na „pravdivý“ pohled z jedné strany.

Když pan redaktor vědomě, či nevědomky manipuluje s fakty tak, aby publicistický pořad vyzněl ve prospěch jedné strany, je to v souladu s posláním veřejnoprávního média, které dbá na přesnost a nestrannost?

Není správnější takto lidsky i právně citlivé společenské téma zpracovat objektivněji a případně pohled matky zasadit do širšího kontextu? Vágním zmíněním jednoho nálezu ÚS a vysvětlením zkratky OSPOD právnímu vědomí obyvatel České republiky moc nepřispívám.

Co v kontextu publicistického pořadu objektivně vyjadřuje umě zvolené dokumentární foto autora pořadu - obrázek osamělé maminky na prázdném dětském hřišti? Nejde v tomto případě o podprahové sdělení a jsou fakta tímto způsobem prezentována čestně a bez klamavé manipulace? Pro větší emotivně cílený efekt bych příště laicky doporučit aranžmá doplnit ještě o opuštěnou hračku.

Proč autor závěrem klade otázku zda je odborem (OSPOD) v Sušici špatně vykládán zákon na ochranu dětí? Může tímto směrem zavádět pozornost posluchače, když o jeho práci a postavení v celé cause objektivně neví nic, nebo je to jen laciné hledání viníků (v každém

dobrém příběhu je přeci dobro a zlo, dobro posluchač s malou pomocí autora zná a zlo se musí pro ty pochybující raději pojmenovat). Obdobně jako postesek, že žijeme přeci v demokratické společnosti jakou je třeba Norsko. Není v kontextu tohoto publicistického pořadu tento závěr tendenční a opět zcela laciný, umně brnkající na lidské emoce, kdy o Norsku se vyjma dětí paní Michalákové za posledních sto let naposledy v ČR opakovaně mluvilo v souvislosti s Roaldem Amundsenem a Thorem Heyerdahlem?

Hrdý a optimistický titulek v závěru informuje, že matka za svoje děti bojuje a protože je hlavní příčinou, jak z kontextu subjektivního pořadu vyplývá, ničím nepodložené a nezdokumentované selhání státu (autorem a matkou personifikovaným do OSPOD), asi bojuje proti státu a na druhé frontě proti „nebezpečným Norským fondům“ o kterých je zakázáno mluvit. Toto je asi poselství vašeho publicistického pořadu, proto se v tomto kontextu táži, zda již nejde v této konkrétní publicistické tvorbě o prosazování individuálního nebo skupinového zájmu proti zájmu veřejnému, neboť stát je snad ještě věc veřejná a zda takto pojatá publicistika je v souladu s posláním a úkoly Českého rozhlasu.

Z důvodů čistě formálních uvádím, že stížnost je vedena jako stížnost na GŘ ČRo, aby se jí i dle právního názoru vedení ČRo a jeho právního oddělení Rada ČRo mohla zabývat. Též z tohoto důvodu uvádím, že tuto stížnost myslím vážně a uvádím i zpáteční adresu, na kterou mi prosím zašlete odpověď bez zbytečného odkladu.

S pozdravem

Petr Novák